

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἡ συνδρομή εἶναι προπληρωτέα ὁπορῶναι:

Ἐτήσια ἐν Κύπρῳ	Σελ. 10
Ἐξέμνητος	5
Ἐτήσια ἐν τῇ ἑξωτερικῇ	12
Ἐξέμνητος	7

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Δι' ἐπιστολὰς τῇ Διοικήσει.

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἀγ. ρ. Κύκκου ἀριθ. 34

Τιμὴ ἐκδότου φύλλου γρ. 2.

Υπεύθυνος: Ἰωάννης ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΓΕΝΝΑΙΟΥΣ ΕΡΑΝΟΥΣ ΔΙΑ ΤΗΝ Α ΚΥΠΡΙΑΚΗΝ ΠΥΡΟΒΟΛΑΡΧΙΑΝ

ΟΙ ΑΡΧΟΝΤΕΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Ὅ,τι εἶναι οἱ γονεῖς εἰς τὰ τέκνα καὶ οἱ διδάσκαλοι εἰς τοὺς μαθητάς, τὸ αὐτὸ εἶναι οἱ ἄρχοντες εἰς τὸν λαόν. Γονεῖς, διδάσκαλοι καὶ ἄρχοντες εἰς οἱ τρεῖς κύριαι δυνάμεις, ἐξ ὧν κατὰ μέγα μέρος ἐξαρτᾶται ἡ μόρφωσις καὶ ἡ εὐδαιμονία τῶν λαῶν καὶ τῶν ἐθνῶν καὶ ἐν γένει τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ εὐθύνη καὶ τῶν τριῶν τούτων κυρίων παραγόντων τῆς ἀγωγῆς, τῆς προόδου καὶ τῆς εὐδαιμονίας τῆς ἀνθρωπότητος, ἀρχεται ἀπὸ τῆς βρεφ. ηλικίας, τοῦ ἀνθρώπου ἵνα μὴ εὐκωμῇ ἀπὸ τῆς ἐμβρυϊκῆς, καὶ τελειώνει μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ. Ἐκαστος ὁμοῦ τούτων ἔχει κυριότητα μετὰ τοῦ ἄλλου εἰς ὁρισμένην τοῦ ἀνθρώπου ἡλικίαν· οἱ γονεῖς εἰς τὸν μαλὸν ὑπερῷον εἰς τὴν ἐμβρυϊκὴν, βρεφικὴν καὶ εἰς τὴν παιδικὴν, ἐφηβικὴν καὶ νεανικήν καὶ οἱ ἄρχοντες ἀπὸ τῆς ἀνδρικής μέχρι τῆς τελευταίας τοῦ βίου. Ἡ ἐπιμέλεια ἐκαστοῦ τούτων εἶναι μεγάλη. Ἡμεῖς ἐνταῦθα θέλομεν ἐξετάσαι μόνον τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἀρχόντων ἐπὶ τοῦ ἥτους τῶν λαῶν καὶ τὸ πρὸς αὐτοὺς καθήκον. Ὁ λαὸς ἐν συνόλῳ, εἶναι πάντοτε παιδίον· ὅπως τοῦτο εἶναι ἐν ἀετιότητι, οὕτως καὶ ὁ λαὸς εἶναι ὅπως ἐπὶ τὸν πλῆθος τοῦτον ὁ λαὸς εἶναι ὡς μνηστὴρ, ὡς καὶ τὸ παιδίον. Οἱ ἄρχοντες τούτου ἔσκειν εἶναι ὁ καθήκων τοῦ λαοῦ, ὅτι διαβάζει εἰς αὐτόν, ἐκείνους καὶ πράττει· ὁ λαὸς, ὡς τὸ παιδίον, ἀποθαμμάζει πᾶν τὸ λάμπον καὶ ἔλκεται ὡς ἡ πεταλοῦσα ὑπὸ τοῦ φωτός, ὑπὸ τῆς ἐξωτερικῆς λαμπρότητος τῶν ἀντικειμένων καὶ τῶν ἐπιθετικῶν ἐνταῦθα ὁ λόγος τῶν χρυσοῦραντων στολῶν τῶν ἀρχόντων, καὶ ἡ μεγαλοπρεπὴς τέλειος τῶν διαφόρων τελετῶν. Θέλεις καὶ οὐρὴς διαπύκνους τὸν λαόν, ὡς ἡ ἀλμπνὴ ἔλκεται πρὸς αὐτὴν τὰ πτηνὰ ἐνθουσαν αὐτὸν χρυσοῦραντὸν στολὴν καὶ ἀνάγει ἐπὶ τινος μεγαλοπρεποῦς ἐπιχρύσου ὀχήματος ὑπὸ ἱσταν χρυσοφάλαγγας συρμένους καὶ ἡ ἐπιτυχία σου εἶναι πλήρης· ἐνταῦθα ἡ ἐπιτυχία τῶν ἀγυρῶν, οἵτινες καταρῶνται νὰ σύρῃσι τὸν λαόν, ὡς τὸ ἡλεκτρον ἔλκεται τὰ ἐλαφρότερα τῶν σωμάτων.

Ὁ λαὸς ἔχει καὶ ἄλλην πρὸς τὰ παιδία ὁμοιότητα· ὅπως ταῦτα ἀρρίσκονται εἰς πλαστοῦς μύθους, διγυμνόμενους καταρῶματα ὑπερφυσικῶν ὄντων, πιστεύουσι δὲ καὶ θαυμάζουσι τὰς ὑπερφυσικὰς τῶν φανταστικῶν τῶν προσώπων τῶν

μύθων πράξεις, οὕτω καὶ ὁ λαὸς ἀρρίσκειται, εἰς τὰς φλυαρίας τῶν ἀγυρῶν, παριστάνων πάντοτε τὰ πράγματα, ὅσον τὸ δυνατόν ὑπερβολικῶς, καὶ παρασυρόμενος ὑπὸ τῶν λόγων, ἢ τῶν ἐπιδείξεων, πιστεύει πᾶν εἰς τὰς ἀγυρτικὰς ἐξέλιξις καὶ θεωρεῖ καὶ αὐτὰ τὰ μᾶλλον ἀδύνατα καὶ ἀκατόρθωτα ὡς δυνατότα καὶ καταρῶματα· ἵδου ὁ λόγος διατὶ ὁ λαὸς ἔγινε, καὶ ὅτι γίνονται πάντοτε θύμα τῶν ἀγυρῶν καὶ τῶν κακοήθων ἐκείνων ἀρχόντων, οἵτινες ὡς μόνον προνοῖα ἔχουσι τὸ τί φαῖναι καὶ τί πλεῖν, τὸ διαπράττειν πᾶσαν ἀκολασίαν, κατασκοπεύοντων ἀσώτως τὰ μετὰ πολλῶν κόπων καὶ μόχθων καὶ ἰδρώτων ὑπὸ τῶν ἄλλων κερδαιόμενα.

Δὲν ὑπάρχει κακοήθετος ἀνθρώπος ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τοῦ ὀκνή, ῥοδ καὶ ἀκολάστου ἀρχόντος. Καὶ ἄρχοντας δὲν ἐνομεῖται μόνον τοὺς βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας. Ἐν τῇ ὀνόματι τοῦτοφ συμπεριλαμβανώμεθα καὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας καὶ ὁρισμένους ἀρχηγούς καὶ βουλευτὰς καὶ ἐπιτροπείας καὶ διδασκάλους καὶ προσώπους. Ὑπὸ τὴν εὐρυτάτην ταύτην σημασίαν ἐκλαμβάνομεν τῆς λέξεως ἀρχόντων, δυνάμει τῇ νὰ διευχυρισθῇ ὅτι διὰ τὰ πλεῖστα τῶν ἐπὶ τῆς γῆς κακῶν αἰτίαι εἰσι οἱ ἄρχοντες.

Οἱ ἄρχοντες δὲν γίνονται αἰτίαι πολλῶν κακῶν μόνον διὰ τῆς ἀδιαφορίας τῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ κακοῦ αὐτῶν παραδείγματος· ὅταν βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνες μόνον περὶ ἐκείνων μεριμνῶσι, ὅταν ἀρχιερεῖς διαπληκτίζονται καὶ οἱ διδασκαλοὶ κρησφαρίζουσι καὶ αὐτὰς τὰς ἀγίας ἡμέρας, περιφρονούντες οὕτως τὰς διατάξεις τῆς ἐκκλησίας, ὅταν οἱ προσετώτες σχηματίζουσι φατρίας καὶ μερίδας πρὸς ἐξόντων τῶν ἀντιθέτων, ὅταν ἐπιστήμονες λάμπουσι διὰ τῆς ἀπουσίας τῶν καὶ κατ' αὐτὰς τὰς ἐπιστημοντάς ὁρηκευτικὰς καὶ ἐθνικὰς τελετάς, καὶ ὅταν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους ἐν χώρας δὲν παρίστανται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ οὐδὲ κατ' αὐτὰς τὰς ἐθνικὰς ἐορτάς, διότι ὁ λαὸς ἀποβάλλει τὴν εὐλασίαν αὐτῶν, ὅτι καλλίτερον πρέπει νὰ περιμένῃ τὴν παρὰ τοῦ λαοῦ· Ἄν δὲ οἱ ἄρχοντες τύχῃ νὰ ὦσι καὶ ἀγυρῶν καὶ λαοπλάνοι, τότε οἱ ἐξαρῶντες τοῦ λαοῦ καὶ ἡ κακοδομία αὐτοῦ εἶναι βεβαιωμένη. Πολλοὶ τῶν φαύλων ἀρχόντων καὶ ἡγετῶν τοῦ λαοῦ ἔχουσι τὴν ὀφειλὴν νὰ ἐννοῶσι τὰ ἄσθενή του λαοῦ σήμερα, καὶ εὐθίκα αὐτοῦ μέρη καὶ συμφωνίας πρὸς αὐτὰ ἐνεργῶντες ἐλκύουσι τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην αὐτοῦ καὶ

οὕτω ἀκοπώτερον τὸν λαόν μετ' αὐτῶν οὐρόντες, εὐχερέστερον τοῦ σκοποῦ αὐτῶν ἐπιτυχάνουσι, ἀδιφορεῖντες ἂν διὰ τῶν ἔργων καὶ πράξεων τῶν τούτων φέρουσι τὸν λαόν ταχύτερον εἰς τὸν ἐλευθέρτον. Οἱ τοιοῦτοι ἄρχοντες καὶ ἡγετῶν τοῦ λαοῦ εἰσι μᾶλλον ἐπικίνδυνοι τῶν ἀδιαφόρων καὶ ἀκολάστων διότι οὗτοι ἔχοντες τὴν ἐπιτηδειότητα νὰ φυχολογῶσι τὸν λαόν καὶ τὴν ἐξουσίαν ν' ἀντιλαμβάνονται τὰ ἀρρέοντα, ἐνεργῶσι κατὰ τὰς ὁρέξεις καὶ διαθέσεις αὐτοῦ καὶ γινόμενοι οὕτω κύριοι αὐτῶν, παρὰ οὐροῦ τῶν λαῶν πρὸς ἔργα καὶ πράξεις πρὸς ἴδιον αὐτῶν ὄφελος, αἵτινα ὁδηγοῦσι ταχέως καὶ κατ' εὐθείαν αὐτὸν εἰς τὴν δυστυχίαν καὶ τὴν ἀφάνειαν. Οἱ τοιοῦτοι βλέποντες τὴν ἀδυναμίαν τοῦ λαοῦ πρὸς τὴν ὁρηκεσίαν καὶ τὴν πατρίδα, γίνονται καὶ τῶν ὁσίων δούλωτοι καὶ τῶν πατριωτικῶν πατριωτικῶν μετὰ τοιαύτης ἐπιτηδειότητος, ὥστε γίνονται παρὰ τῷ λαῷ πτωχοὶ καὶ οὕτω καὶ οὕτω μακρῶς ἐκ τῆς ἡλιθιότητος αὐτοῦ. Ὁ λαὸς, τὸ μέγαλον αὐτὸ παιδίον, εἶναι λαὸν ἐδάλλων τῶν ἀγυρῶν καὶ τῶν διμωκῶν θύμα, διότι, οὗτοι γινώσκοντες τὰς λεπτάς αὐτοῦ χορδὰς, ἱγνοῦσι αὐτὰς μετὰ τοιαύτης τέχνης καὶ ἐπιτηδειότητος, ὥστε οὗτοι καταλαμβάνοντες ὑπὸ ἄκατασχέτου ὑπὲρ τῶν ἰδίων τῶν ἐνθουσιασμοῦ, ὑποτάσσονται ὡς κήρυς εἰς τὰς ὑελλήσεις τῶν. Ὁ λαὸς ὁ μοιάζει πρὸς τὴν γαλὴν τοῦ μύθου· ὅπως αὕτη, οὕτω καὶ ἐκεῖνος κατατρώγει τὰ ἑαυτοῦ νομίζων ὅτι τὰ τῶν ἄλλων ἐξοδεύει· ἐν τῇ ὁμοιότητι ἔμωσ ταύτη ὑπάρχει μία σπουδαία διαφορά· ὅτι ἡ γαλὴ τρώγει τὴν ἴδιαν αὐτῆς γλῶσσαν, ἐνῶ τὴν τοῦ λαοῦ τρώγουσι ἄλλοι.

Ἔως πότε ὁ λαὸς, τὸ μέγαλον τοῦτο παιδίον, θὰ εἶναι παιδίον ἀπαιτώμενος καὶ πλανώμενος ὑπὸ τῶν φαυλίστων ἀρχόντων; Πότε ὁ λαὸς θὰ γίνῃ τέλειος ἀνθρώπος, σκεπτόμενος κρῖνον καὶ εὐρίσκων τὴν καλὴν καὶ ἀγαθὴν τὴν εὐγυνὴν καὶ γενναίαν καὶ τὴν αἰσχρὴν καὶ πονηρὴν; Οὐδέν ἂν νῆμας δύναται νὰ κατορθώσῃ τοῦτο παρὰ ἡ ὀρθὴ παιδεία καὶ ἡ παιδαγωγοῦσα διδασκαλία. Ἐπιθυμοῦμεν τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὴν δέξαν τοῦ ἔθνους μας; Ἀπαλλάξομεν αὐτὸ ἀπὸ τῶν κακοήθων ἀρχόντων καὶ τῶν ἡγετῶν τοῦ λαοῦ· θέλομεν τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ λαοῦ ἀπὸ τῶν φαυλίστων πλῆγῶν τῶν ἀγυρῶν; Ἰδρῶσμεν σχολεῖα ἀξία τοῦ προορισμοῦ αὐτῶν καὶ δώμεν πλῆρη καὶ τελείαν μόρφωσιν καὶ ὀρθὴν παιδείαν εἰς τοὺς παῖδας τῆς νέας Ἑλλάδος πρὸς βεβαίαν εὐδαιμονίαν καὶ δέξαν αὐτῆς.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΕΝ ΤΑΙΣ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤ. ΧΩΡΑΙΣ
ΚΑΙ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Τῷ 1902 κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς κυριακῆς ἐπιτροπῆς ἐν τῇ βουλῇ τῶν Κοινοτήτων, ὁ τότε ὑπουργὸς τῶν Ἀποικίων ἐν σχέσει πρὸς τὸ ποσὸν τῶν 92800 λιρῶν εἶπεν ἔπειτα περὶ τὰς ἐξῆς: «Ὡς πρὸς τὸν φόρον ἔχω σταθερὰν πεποιθήσιν ὅτι οἱ Κύπριοι ἦν κατ' ἐξοχὴν εὐτυχεῖς. Δὲν ἦν ἡ Βρετανικὴ κυβερνήσις ἥτις ἐπέβαλεν αὐτοῖς τὸν φόρον. Ἀνέλαβεν αὐτὴ τὴν Νήσον, τὴν πλῆρην συναινεσίαν καὶ ἐπιστομίας τῶν Κυπρίων, ὑποτελόντες τὸν φόρον. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς καταλήψεως τῆς νήσου ἦν ὅτι ἀντὶ 90 χ. λιρῶν κατ' ἔτος πληρώνοντες οὗτοι κατὰ μέσον χρόνον μόνον 60 χ. λιρῶν κατ' ἔτος πληρώνοντες ὡς αἰτομεν δὲν δύναται νὰ καλύψουν ὁ λαὸς τὰς δυνάμεις εἰς ἃς προτίθεται καὶ τὸ ποσὸν τῶν 92 χ. λιρῶν καὶ ἐπλήρωσεν κατὰ μέσον χρόνον τὸ Ἀγγλ. θυσιαροφύλακον 30 χ. λιρῶν κατ' ἔτος ἔχουσι δὲ καὶ τὸ πλεονέκτημα ὅτι ἡ εἰσπράξις τῶν φόρων γίνεται νῦν τιμῆς... Ὁ φόρος θὰ πληρώνεται εἰς τὴν Τουρκίαν ὅτι ὁρίζεται καὶ ἂν συμβῇ. Ὁ λαὸς τῆς Κύπρου ὁφείλει νὰ πληρῶνῃ 90 χ. λιρῶν κατ' ἔτος ὡς φόρον καὶ δὲν ἐνδιαφέρεται νὰ γίνῃ τὸ χρέμα ἄφου τοῦ πληρώσῃ...»

Εἰς τὰς δηλώσεις ταύτας τοῦ ὑπουργοῦ οἱ Ἑλληνες Βουλευταὶ ἀπήντησαν δι' ὑπομνήματος ἡμερομ. 12 Φεβρουαρίου 1903, ἐν ᾧ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν 92 χ. λιρῶν, αἵτινες βαρύνουν ἑστῶς τὸν κυριακὸν προϋπολογισμόν, μετὰ ἄλλων ἀνεγείροντο τὰ ἐξῆς:

«Ἰσχυρίζομεθα ὅτι ἡ Συζήκη ἦν σαφεστὴ, ὅτι δηλ. ἡ πληρωμὴ τοῦ πλεονίσματος, ὅπερ ὠρίσθη εἰς 92 χ. λιρῶν, ἦν ἀποκρίσιμος τῆς Ἀγγλίας, καὶ οὐχὶ τῆς Κύπρου, πρὸς τὴν Πύλιν, διότι ἐν ἀντικειμένῳ περιπτώσει θὰ ἐγράφτο ὡρισμένως· ἐν τῇ Συζήκῃ δὲ ἡ Ἀγγλία ἀνελάμβανε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ εἰσπράττῃ ἀπὸ τῆς Νήσου τὸ πλεονίσμα καὶ νὰ διδῇ αὐτὸ εἰς τὴν Πύλιν... Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις δὲν ἦν ἡ ἀπλοῦς ἐπιτροπὴς διαχειρίσεως καὶ ἡ νήσος ἐξακολουθεῖ ὑπόχρεωσις πρὸς τὸν νέον διαχειριστὴν τὰς φορολογικὰς ὑποχρεώσεις, ὡς ἔφερε πρὸς τὸν πρῶτον κυρίαρχον. Ἡ παρὼσα κυβερνήσις δικαιούται νὰ εἰσπράττῃ τὸ ποσὸν ὅπερ καὶ ὁ Σουλτάνος εἰσέπραττε. Ἄλλ' ἀναγκαῖος αἱ δαπάναι τῆς διοικήσεως δέον ν' ἀφαιρῶσιν ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου, ὡς τοῦτο ἔγινε καὶ ἀπὸ τῶν Σουλτάνων καὶ ἂν μετὰ τὴν ἀφαιρῶσιν ταύτην μείνῃ περισσεύει τι, ἡ ἀγγλικὴ κυβερνήσις δύναται ἀναμφιβόλως νὰ διαδώσῃ τὸ πλεονέκτημα, καὶ περὶ

τούτου δύναται νὰ λεχθῇ δικαίως, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐνδιαφέρῃ τοὺς Κυπρίους, ὡς ἡ Ἀγγλία διαθέτει τὸ πλεονίσμα αὐτὸ, ὡς δὲν ἐδικαιοῦντο νὰ ἐρωτήσωσι τὸν Σουλτάνον πῶς οὗτος τὸ διέθετε. «Τὸ ἐτήσιον ποσὸν τῶν ἐπιληθμένων προσόδων τῆς Νήσου ἐπὶ τῆς Διοικήσεως τοῦ Σουλτάνου καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τελευταίας πενταετίας ἀπεδείχθη ὡς μὴ ὑπερβαίνον τὸ ποσὸν τῶν 130 χ. λιρῶν. Καίτοι δὲ τὸ ποσὸν τοῦτο ἡλέγχθη ὑπὸ τῶν Κυπρίων ὡς ἐξαρκούντων πολλῶν ἀποδεικνύοντες ὅτι δὲν ὑπερέβαινε τὰς 117.000 λιρῶν, ὅπως ὁμοῦς αὐτὸ ὡς βάσιν, ἐπειδὴ ἦν τὸ ἀναμφισβήτητος ἀνώτατον ποσόν. Ὁμολογοῦμεν ἔπομένως ὅτι τὸ ποσὸν τῶν 130 χ. λιρῶν ὑποχρεούμεθα νὰ πληρώνομεν ἐταρῶς εἰς τὸν νέον διαχειριστὴν, ἥτοι τὴν Ἀγγλ. Κυβέρνησιν, ἥτις ἦν ἐπευθύνος τὸ κατ' αὐτὴν νὰ πληρῶνῃ ἐκ τούτου τὰς δαπάνας τῆς διοικήσεως· ἀλλ' ἰσχυρίζομεθα ταυτοχρόνως ὅτι ἡ Ἀγγλ. κυβερνήσις δὲν δικαιούται νὰ λαμβάνῃ τι πέρα τοῦ ποσοῦ τούτου καὶ ὅτι ἂν αἱ πρόσδοοι μας ὑπερβαίνουσι τὰς 130.000 χ. λιρῶν, τὸ ἐπὶ πλεόν ποσόν ἦν χρέμα ἀνήκον εἰς τὴν Νήσον. Ὁ ἰσχυρισμὸς μας οὗτος δὲν ἦν ἀπλήρομη θεώρησις, ἀλλὰ ὑποστηρίζεται εὐτυχῶς καὶ ὑπὸ γεγονότων.

«Κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Πύλης πρὸς καθορισμὸν τοῦ πλεονίσματος, ἡ Πύλη ἀνέστη, ἵνα καὶ τὸ αὐτὸν πλεονίσμα, ὅπερ οὐν γὰρ χρόνῳ θὰ παρουσιασθῶν αἱ πρόσδοοι τῆς Νήσου, ἀποδίδεται εἰς ταύτην παρὰ τῆς Ἀγγλίας. Ἀλλ' ἡ Ἀγγλία ἀπήντησε (τηλεγρ. ὑπουργοῦ ἑξωτερικῶν 30 Μαΐου 1878 πρὸς τὸν κ. Layard) «as England will probably spend the growing surplus in the improvement of the Island Her Majesty's Government cannot assent...» ἥτοι «ἐπειδὴ ἡ Ἀγγλία προδίδωσι τὰ δαπάνῃ τὸ αὐτὸν πλεονίσμα διὰ τὴν προαγωγήν τῆς Νήσου, ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μεγαλειότητος δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ κ. λ. π...» Ἡ Πύλη παρετήρησε τῆς ἀξιώσεως ἀπέναντι τῆς ἀντιρροφῆς ταύτης καὶ διαβεβαίωσε, ὅτι τὸ χρέμα τοῦτο θὰ ἐδαπανᾶτο ὑπὲρ τῆς Νήσου καὶ παρεδίδθη νὰ γίνῃ πᾶν τὸ ποσὸν τοῦ πλεονίσματος, ὅπερ ἀπεδείχθη ἐκ τῶν ὑπολογισμῶν τῆς τελευταίας πενταετίας τῆς Τουρκ. διοικήσεως. Δὲν ἀποτελεῖ τοῦτο ὑποχρέωσιν τῆς Ἀγγλίας ἵνα πᾶν ποσὸν ὑπὲρ τὰς 130 χ. λιρῶν. (ἡ ἀκριβέστερον ὑπὲρ τὰς 117 χ. λιρῶν), ὅπερ θὰ παρεῖχον αἱ πρόσδοοι διαδότη ὑπὲρ τῆς προόδου τῆς Νήσου; Καὶ δὲν ἀποδεικνύεται σαφέστατα, ὅτι οὐδὲμιν ὑπέχει εὐθύνη ἡ Κύπρος διὰ τὰς 92 χ. λιρῶν, ὅτι δὲν ὑποχρεούται νὰ πληρῶνῃ εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν ἢ 180.000 χ. λιρῶν, ἥτις ἐκ τούτων δικαιούται νὰ λαμβάνῃ πρὸς ἴδιον ὄφελος ὅτι ἂν ἐπερίσσεια μετὰ τὰς διὰ τὴν διοίκησιν δαπάναι. Καὶ δὲν ἀνέλαβεν ἡ

Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις νὰ δαπανᾷ τὸ πλεόν τὰς 130 χ. λιρῶν αὐτὸν πλεονίσμα διὰ τὴν προαγωγήν τῆς Νήσου. ἴσως ὁμοῦς μᾶς δοθῇ ἡ ἀπάντησις, ὅτι καὶ μὲν ταῦτα πάντα οὕτως ἔχουσιν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Ἀγγλία δὲν δύναται νὰ διοικῇ τὴν νήσον μὲ τὰς ὑπερβολικὰς οικονομίας τῆς Πύλης... ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἀναγκάζεται ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις νὰ λαμβάνῃ δ,τι καὶ ὁσονδήποτε ἐπὶ τῆς περιουσίας, ἔστω καὶ ἂν ἦν τὸ χρέμα ἐκείνο, ὅπερ ἀκριβῶς ἐπεδείχθη καὶ ὑπερβῇ ἡ Ἀγγλία νὰ δαπανᾷ διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τοῦ πλεονίσματος, πρᾶγμα ὅπερ ἐνηκολούθησε καὶ μετὰ τὴν κατοχὴν τῆς Νήσου, ὅπως φυσικῶς εἶχεν ὅτι ὅλην τὴν αὐτὰ τὰ πράγματα, ἥτοι βεβαίως ἐν πληρεστάτῃ γνώσει, ὅτι δὲν ἴδυντο τὴν Νήσον μὲ δαπάναν 30.000 χ. λιρῶν, ἑστῶς, καὶ ἥτοι τότε τὸ καθήκον τῆς Ἀγγλίας νὰ υποδείξῃ εἰς τὴν Πύλιν ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ διοίκησις θὰ ἦτο κατ' ἀνάγκην μᾶλλον δαπάνη καὶ ν' ἀπαίτησιν τὴν ἀνάλογον ἐλάττωσιν τοῦ πλεονίσματος.

Τὸ ἀδικον τῆς ἐπιβαρύνσεως τοῦ Κυπρ. προϋπολογισμοῦ διὰ τὰς 92 χ. λιρῶν, ἡ τὸ ὑπερβολικὸν καὶ ὑπερῶγον τοῦ ποσοῦ, ὅπερ ὑπὸ τούτου πληρώνεται, καὶ τὸ ὅτι ὁ φόρος ἐκεῖνος ἦν αἰτία συνεχῆς δυσπραγίας καὶ κακοδιαμονίας τῆς χώρας ἡ δὲ τὸ ποσὸν ἐκεῖνο ἔδει νὰ δαπανᾶται ὑπὲρ τῶν πολλὰ πλεονεκτημάτων ἀναγκῶν, ἀνεγνώρισαν διάφορα τοῦ ἀγγλ. τύπου ὅργα καὶ διεκήρυξαν διάφοροι Ἀγγλοὶ πολιτευόμενοι εὐκρινῶς ἐξετάζοντες τὰ πράγματα καὶ οὐχὶ μὲ τὸν φανὸν τοῦ δικαίου τοῦ ἰσχυροῦς τοῦ συμπερονοτοῦ καὶ τοῦ ἐκβιασμοῦ. Μεταξὺ τούτων ἀναφέρονται τὸν λόγον Μπρίσσαν, ὅστις ἐγράφην ὅτι ὁ φόρος δέον νὰ πληρῶνται ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας, τὸν λόγον Κίμπερλεϋ, ἡ τὸν sir Ἀμλιντ λέγει, ὅτις ἐν τῇ Macmillan's Magazine, ἀπεκάλει τὸ ποσὸν τῶν 92 χ. λιρῶν καθολικτικὸν καὶ τερατικὸς βάρος, ἐπιβλήθην εἰς τοὺς Κυπρίους. Οἱ Ἀρμοστὰς Βοδ-λουε καὶ Σένταλ ἐπέσει ἐξερράσθησαν εὐνοικῶς ὑπὲρ τῶν Κυπρίων ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο. Ἐν τῷ Ἀγγλικῷ δὲ κοινοβουλίῳ, ὅσον πολλὰ καὶ ἡκούσθησαν αἱ μᾶλλον παραδόδοι καὶ ἀνακριβείαι περὶ τῶν Κυπρίων γνῶμαι, ἐγένοντο ἀπ' ἑτέρων πολλὰ καὶ ὑπὸ φίλων τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἀληθείας εὐκρινεῖς συνηγορίαι ὑπὲρ τῆς ἀδικουμένης ἀντὶ τῆς νήσου. Καὶ ὁφείλομεν νὰ ἐγνομονομεν μετὰ ἄλλων τοὺς κ. Alber Rollit, Λάυτον καὶ μετακρίτην Πιερίδιν, τὸν ὁποῖον τῷ 1895 ὁ ὑπουργὸς τῶν οικονομικῶν Ἀρκούρ ἀπεκάλει ἐν τῷ ἀγγλικῷ κοινοβουλίῳ ἀντιπροσώπων μᾶλλον τῶν Κυπρίων παρὰ ἀντιπροσώπων τῶν Ἀγγλῶν φορολογουμένων. Ὁ «Μαγνησιανὸς Φύλαξ» ἐγραφε ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐν τῇ Ἀγγλικῇ Βουλῇ γενομένης συζητήσεως ἐπὶ τῆς

ΓΕΝΝΑΙΟΥΣ ΕΡΑΝΟΥΣ ΔΙΑ ΤΗΝ Α ΚΥΠΡΙΑΚΗΝ ΠΥΡΟΒΟΛΑΡΧΙΑΝ

